

paa langt nær af samme Betydning for os som de Forbindelser, der maatte kunne knyttes imellem os og vore nærmeste Naboer. Jeg vilde derfor ønske, at man maatte søge, og at man maatte kunne finde Former, hvorunder et Samarbejde imellem Rigsdagsmænd her og Rigsdagsmænd i vore nærmeste Nabolande — jeg tænker altsaa dels paa Nabolandene mod Nord og dels paa vort Naboland mod Syd — kunde finde Sted.

Imidlertid, alt dette ligger jo udenfor dette Ændringsforslag. Jeg er den ærede Formand taknemmelig for, at han har givet mig Lejlighed til at føre disse videregaaende Tanker frem her, og jeg vil bede den højtærede Udenrigsminister og dette Tings Medlemmer om at tage dem under velvillig Overvejelse. Men jeg vil da altsaa sluttelig anbefale det lille Forslag, jeg har stillet. Det er jo den Slags Forslags Skæbne — det ved man nok — at skulle tages tilbage, men jeg vil dog ikke gøre det, før jeg har haft Lejlighed til at høre, hvad den ærede Udenrigsminister og maaske ogsaa ærede Medlemmer af Tinget maatte finde Anledning til at sige om dette Forslag,

Udenrigsministeren (*Raben-Levetzau*):

Hvad det Ændringsforslag angaar, som er blevet stillet af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Sveistrup) m. fl., vil det ikke være mig muligt i Øjeblikket at tage nogen bestemt Stilling dertil, men jeg skal senere komme tilbage dertil. Jeg vil kun tilføje, at Forslaget i allerhøjeste Grad har min Sympati som et Led i den Række af Forholdsregler, der i den senere Tid ere begyndte at komme frem overalt i Europa som Bidrag til Fredens Sikring.

Jeg maa paa samme Tid maaske tildele mig at bemærke, at der fra min Side ved min Ledelse af Udenrigsministeriet vil blive gjort alt, hvad jeg formaar, for at føre Fredstanken videre frem, saavel ved i Krigstid at præcisere vore Neutralitetsregler som ved at gøre mit til, at disse Neutralitetsregler paa det bestemteste blive overholdte, saa bestemt, at der ikke en Gang kan rejses den fjerneste Mistanke om, at disse Neutralitetsregler ikke blive overholdte.

Hvad Voldgiftstraktaterne angaar, da ved Tinget jo, at der i sin Tid — det var allerede under Ministeriet Sehested — fra Hollands Side blev forelagt os et Forslag til en Voldgiftstraktat. Den er endnu

ikke bleven ratificeret af de hollandske Kamre, men jeg haaber, at det med det første vil ske, og at vi altsaa derved ville faa vor første Voldgiftstraktat med en fremmed Magt. Den er indgaaet paa overordentlig gode Vilkaar, og jeg tør ikke love, at Voldgiftstraktater, der afsluttes med andre Magter, ville blive saa gunstige som den, thi den maa siges at være ganske exceptionelt gunstig. Jeg haaber, at den snart maa blive efterfulgt af en Del andre, som allerede vare under Forberedelse fra det forrige Ministeriums Side, og der vil snart komme flere efter fra min Side. Jeg skal bestræbe mig for at faa dem saa gunstige for Danmark som muligt, men naturligvis vil der blive Forskel paa, om de afsluttes imellem mindre Magter indbyrdes, og om de blive afsluttede mellem en lille Magt og en Stormagt.

Bluhme: Det kan kun være det høje Ting i høj Grad tilfredsstillende at høre den højtærede Udenrigsministers Udtalelser. Jeg vil gerne tillade mig at slutte mig til de Udtalelser, der faldt fra Ordføreren for Ændringsforslaget (Sveistrup), og jeg haaber efter de Udtalelser, der ere faldne fra den højtærede Minister, at vi tør vente en Imødekommen overfor dette Forslag. Det kan jo ikke være Tvivl underkastet, at jo mere Fredstanken faar Magt, ikke alene blandt Folkene, men ogsaa hos Regeringerne, des mere stiger Sikkerheden for de mindre Stater, og det forekommer mig, at alle Smaastater ere særlig interesserede i at gøre det mest mulige for at fremme, hvad der staar i Forbindelse hermed. Hvad særlig den ønskede Bevilling angaar, vil jeg gerne fremhæve — jeg hørte ikke, om den ærede Ordfører bemærkede det —, at Norge allerede før os er slaaet ind paa den Vej, idet dette Land allerede i en Aarrække har givet et temmelig betydeligt Tilskud, saa vidt jeg ved 500 Kr., til dette Bureau i Bern. Dette Bureau har jo en ganske overordentlig Betydning for hele Sagen ved at være Centrum for alle Bestræbelser, som dels udgaa derfra og dels koncentrere sig igen i Bureauet til videre Forarbejdning, saa jeg tror, det vilde være til stor Gavn, om vi kunde styrke dets Stilling ved en saadan Bevilling, saa meget mere som man, saa snart der er to Stater, der give fast Tilskud, kan vente, at andre følge dette Eksempel, saa at hvis vi nu følge Norges Eksempel, ville i Løbet af faa Aar andre Stater, baade større og mindre,